

ක්‍රීඩාව මගින් කළමනාකරණයට හා සංවිධානයට දැයක වෙමු

ක්‍රීඩාව හා එය කළමනාකරණය කිරීම වර්තමානයේ දී මනා සංයෝගයකින් යුතුව ක්‍රියාත්මක වේ. ලෝකයේ බොහෝ රටවල් ක්‍රීඩා කළමනාකරණය මගින් ජයග්‍රහණ ලබා ගැනීමේ මෙන් ම සමහර පෞරුෂයකින් යුත් පුරවැසියන් බිහි කිරීමේ ඉලක්ක සපුරා ගනිමින් සිටියි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එම ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා පාසල් ක්‍රීඩා කළමනාකරුවන්ගේ කාර්ය භාරය වැදගත් ස්ථානයක් ගනියි. පාසල තුළ ශාරීරික අධ්‍යාපන විෂය යටතේ පවත්වනු ලබන ක්‍රීඩා සංවිධාන කටයුතු මනා ලෙස කළමනාකරණය කිරීමෙන් ඔබට ද බොහෝ වාසි අත් වේ.

මීට පෙර වසරවල දී ඔබ ක්‍රීඩා නීති රීති යන්තෙහි අදහස, නීති රීතිවල අවශ්‍යතාව, ඔලිම්පික් ක්‍රීඩාවේ විකාශනය, ක්‍රීඩාවේ දී ඖෂධ භාවිතය සහ පාසල් ක්‍රීඩා සංවිධානයේ කාර්ය භාරය පිළිබඳ හදාරා ඇත.

මෙම පරිච්ඡේදයෙන් ක්‍රීඩා සංවිධාන ව්‍යුහය තුළ කළමනාකරුවන් හා අනුගාමිකයාගේ කාර්යභාරයන්, ක්‍රීඩා කළමනාකරුවෙකු ලෙස ඔබ පාසල තුළ පවත්වනු ලබන ක්‍රීඩා සංවිධාන කටයුතු සඳහා දායකත්වය ලබා දෙන ආකාරයත්, තරගාවලි සංවිධානය පිළිබඳවත් අධ්‍යයනය කිරීමට හැකි වේ.

සංවිධාන

සමාජය තුළ විවිධ සංවිධාන දක්නට ඇත. අරමුණු හා පරමාර්ථ වෙනස් වුව ද පවුල, පාසල, ක්‍රීඩා සමාජය වැනි විවිධ නම්වලින් හඳුන්වන මේ සියල්ලක් ම “සංවිධාන” ලෙස හැඳින් විය හැකි ය.

සංවිධානයක් යනු “ඉලක්ක කර ගත් පරමාර්ථ හා අරමුණු සාර්ථක කර ගැනීම සඳහා එලදැයී ලෙස සම්පත් පරිහරණය කරන්නා වූ ආර්ථික හෝ සමාජ ඒකකයකි.”

මෙම සංවිධානවල විවිධ කාර්යයන් ඇත. මෙම කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා විවිධ පුද්ගලයෝ සිටිති. එම පුද්ගලයන්ට වැඩ පැවරී ඇත. එම වැඩ පැවරීම හා කාර්යයන් ඉටු කිරීම සඳහා ව්‍යුහයක් ගොඩ නගා ඇත. එය “සංවිධාන ව්‍යුහය” ලෙස නම් කරයි.

සංවිධානයක පොදු ලක්ෂණ කිහිපයක් ඇත. එනම්,

- පරමාර්ථ හා අරමුණු තිබීම
- පරමාර්ථ ඉටු කර ගැනීමට විවිධ ක්‍රම නැති නම් උපාය මාර්ග තිබීම
- එම උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමට පුද්ගලයින් සිටීම

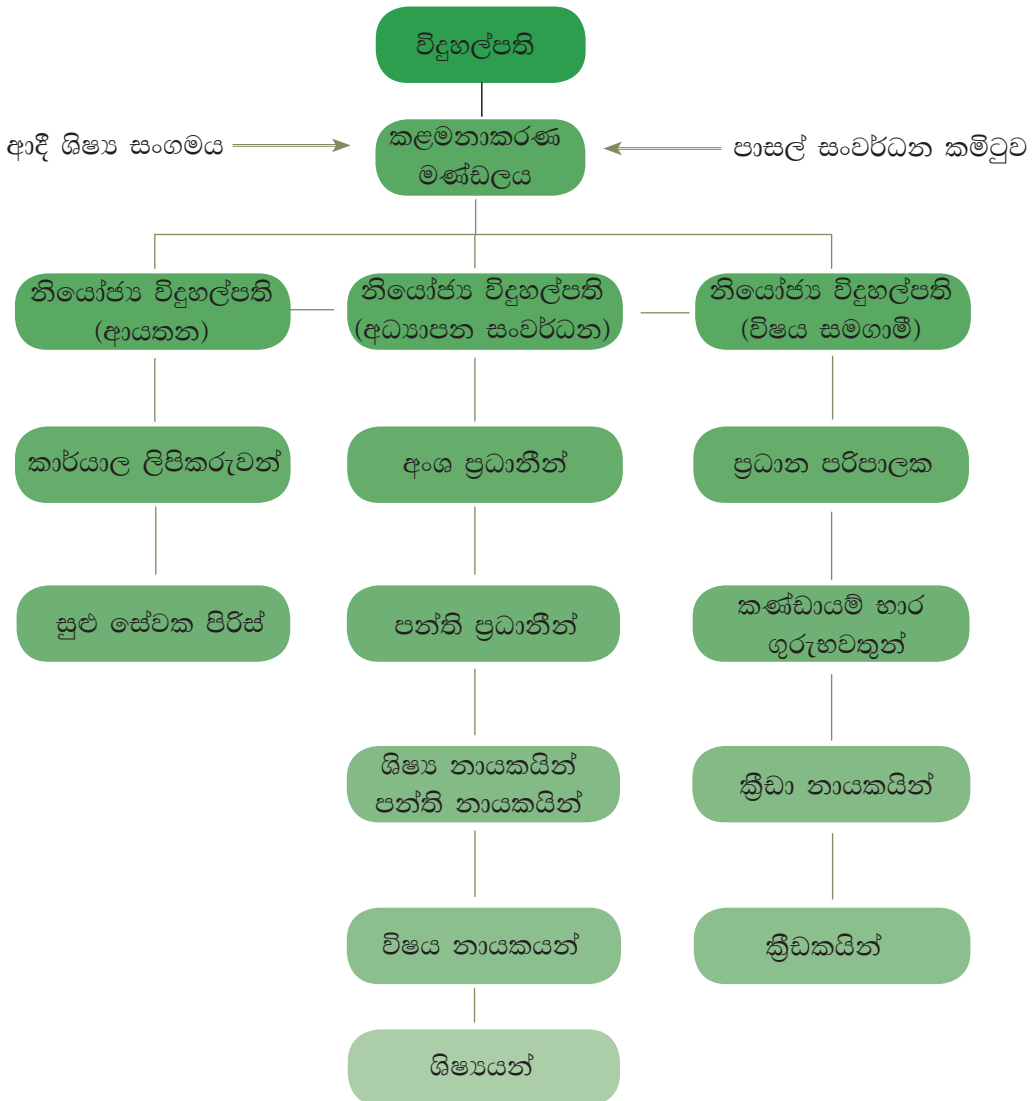

ක්‍රියාකාරකම

ඔබ ඉගෙන ගන්නා පාසල සංවිධානයකි. ඔබ පාසලේ පරමාර්ථ හා අරමුණු මොනවා ද? ඒවා ඉටු කර ගැනීමට යොදා ගත් උපාය මාර්ග මොනවාද? පාසලේ කළමනාකරුවන් කවුද? ඔබ පාසලේ සංවිධාන ව්‍යුහය ඇඳ දක්වන්න.

පාසලක සංවිධාන ව්‍යුහය

10.1 සටහන

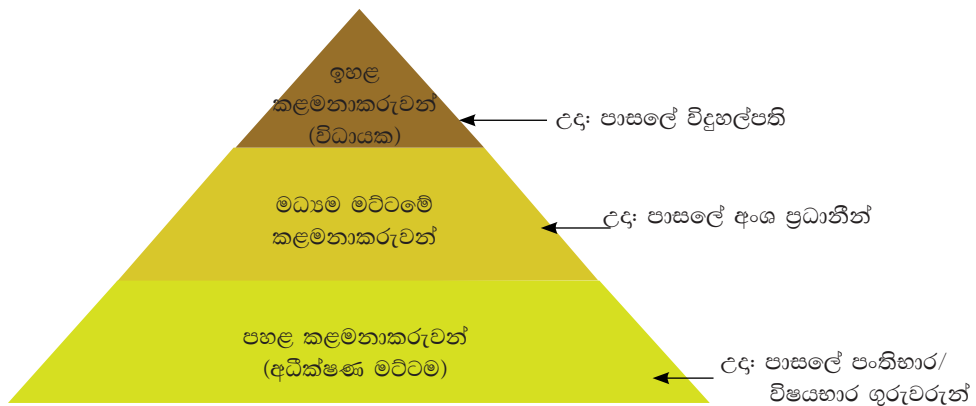
සංවිධානයන්හි කළමනාකරණය සහ අනුගාමිකත්වය

කළමනාකරු

සංවිධානයක අරමුණු හා පරමාර්ථ ළඟා කර ගැනීම සඳහා එම සංවිධාන සතු සියලු ම සම්පත් සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ නිරත වූ තැනැත්තා කළමනාකරු ලෙස හඳුන්වයි. සංවිධානයක පරමාර්ථ, අරමුණු, ප්‍රතිපත්ති, උපායමාර්ග සහ සැලසුම් සැකසීම කළමනාකරුගේ වගකීම වේ.

සාමාන්‍ය සංවිධානයක කළමනාකාරීත්ව මට්ටම් තුනකි.

10.2 සටහන

- පොදුවේ සමාජය තුළ එක් එක් ක්‍ෂේත්‍ර සඳහා විවිධ මට්ටමේ කළමනාකරුවන් දැකිය හැකි ය.
- සමස්ත අධ්‍යාපන ක්‍ෂේත්‍රයට සාපේක්‍ෂව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් ඉහළ කළමනාකරු වේ. එහි දී විදුහල්පති පහළ මට්ටමේ කළමනාකරුවෙකු ලෙස සැලකේ. පාසල් මට්ටමින් සැලකීමේ දී ඉහළ කළමනාකරු විදුහල්පති වේ.

කළමනාකරුවෙකු සතු විය යුතු ගුණාංග

- විශිෂ්ට නායකත්වය දැරීමේ හැකියාවක් තිබීම
- තම විෂය පිළිබඳ දැනුම හා කුසලතා සහිත වීම
- අන්තර්පුද්ගල සම්බන්ධතා යහපත්ව පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව
- සන්නිවේදන කුසලතාව සහිත වීම
- විනිශ්චය කිරීමේ හා විශ්ලේෂණය කිරීමේ හැකියාව
- චිත්තවේග සමබරතාව හා පීඩනවලට සාර්ථකව මුහුණ දීමේ හැකියාව
- ආයතනික සමතුලිතතාව පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව
- නම්‍යශීලී වීම
- මානව සම්පත් කළමනාකරණ හැකියාව

අනුගාමිකයා

කළමනාකරණ භූමිකාව මගින් පාලනය වන, සංවිධානය වන, නායකත්වය ලබා ගන්නා තැනැත්තා අනුගාමිකයා නම් වේ. ඒ අනුව අනුගාමිකයෙකු යනු කිසියම් නායකයෙකු යටතේ අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට ඔහු සමග සහයෝගයෙන් ක්‍රියා කරන තැනැත්තෙකි. දක්ෂ අනුගාමිකයන් සිටින විට කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය හොඳින් ඉටු වේ.

අනුගාමිකයෙකු සතු විය යුතු ගුණාංග

- පොදු පරමාර්ථ ඉටු කිරීමට සහාය වීම
- නායකත්වයට ගරු කිරීම
- ජීවිතවලට සාර්ථකව මුහුණ දීම
- වගකීම් නිසි පරිදි ඉටු කිරීම
- අන්තර්පුද්ගල සම්බන්ධතා යහපත්ව පවත්වා ගැනීම
- කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම
- නම්‍යශීලී වීම

ශාරීරික අධ්‍යාපන කළමනාකරණ භූමිකාව

සංවිධානවල මෙන් ම පුද්ගලයන්ගේ දියුණුව සඳහා ද යම් පිළිවෙළකට කටයුතු මෙහෙය වීම ඉතා වැදගත් වේ. “කළමනාකරණය” පිළිබඳ වර්තමානයේ ජනතාව උනන්දු වී ඇත්තේ එම නිසා ය. ඔබ ද වර්තමාන හා අනාගත සමාජ අභියෝග ජය ගැනීමට ඉතා බුද්ධිමත් ලෙස කටයුතු මෙහෙය විය යුතු ය.

යම් පුද්ගලයෙකුගේ හෝ සංවිධානයක තීරණය කරන ලද පරමාර්ථ සහ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා මානව හා අනෙකුත් සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායී ලෙස සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙය වීම හා පාලනය කිරීම යන කාර්යයන් ඇතුළත් ක්‍රියාවලිය කළමනාකරණය ලෙස අපි හඳුන්වමු.

ශාරීරික අධ්‍යාපන කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය ද සිදු විය යුත්තේ ඉහත දක්වන ලද “කළමනාකරණය” යන නිර්වචනයට අනුගතව ය. ශාරීරික අධ්‍යාපනයට අනුව තීරණය කරන ලද පරමාර්ථ සහ අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා මානව හා අනෙකුත් සම්පත් කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව සැලසුම් කිරීම, සංවිධානය කිරීම, මෙහෙය වීම හා පාලනය කිරීම යන ක්‍රියාවලිය ශාරීරික අධ්‍යාපන කළමනාකරණය යටතේ සිදු විය යුතු ය. ශාරීරික අධ්‍යාපන කළමනාකරණයේ දී සම්පත් කළමනාකරණය ඉතා වැදගත් වේ.

ශාරීරික අධ්‍යාපනයේ දී සම්පත් කළමනාකරණය

ආයතනයක හෝ සංවිධානයක අරමුණු ඉටු කර ගැනීම සඳහා එම ආයතනයට සම්පත් ලබා ගැනීම, භාවිතය, බෙදා හැරීම, නඩත්තු කටයුතු, සංරක්ෂණය හා සංවර්ධනය කිරීම යන කාර්යයන් ඉටු කිරීම සම්පත් කළමනාකරණයයි.

ශාරීරික අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරම්වල දී ද ක්‍රීඩා කළමනාකරු විසින් සම්පත් මනාව කළමනාකරණය කරනු ලැබිය යුතු ය. මෙම සම්පත් ප්‍රධාන වශයෙන් වර්ග දෙකක් යටතේ වෙන් කර ගත හැකි ය. එනම් මානව සම්පත් සහ භෞතික සම්පත් ය. මීට අමතරව කාලය හා මුදල් යන අංශ දෙක ද සම්පත් ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතු වේ.

ශාරීරික අධ්‍යාපනයේ මානව සම්පත කළමනාකරණයෙන් ඔබගේ දක්ෂතා වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා අත්දැකීම් ලබා දීමත්, ක්‍රීඩා වැඩ සටහන් මගින් වෙනත් පොදු වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය අත්දැකීම් ඔබට ලබා දීමත්, යහපත් අන්තර්පුද්ගල සබඳතා පවත්වා ගැනීමේ හැකියාව හා කණ්ඩායම් හැඟීම යනාදී පෞරුෂ ලක්ෂණ ඔබ තුළ වැඩි දියුණු කරවීමත් සිදු වේ.

ශාරීරික අධ්‍යාපනයේ දී භෞතික සම්පත් කළමනාකරණය පහත පියවරයන්ට අනුව සිදු කළ යුතු වේ.

- ක්‍රීඩා අංශයට අවශ්‍ය සම්පත් සැලසුම්කරණය හා සම්පත් හඳුනා ගැනීම
- සම්පත් ලබා ගැනීම
- සම්පත් බෙදා හැරීම
- නඩත්තුව හා අලුත්වැඩියාව සිදු කිරීම

භෞතික සම්පත් කළමනාකරණය මගින්

- බහුවිධ ප්‍රයෝජනය සඳහා සම්පත් යොදා ගත හැකි ය.
- පාසලේ සියලු දෙනාට ම භාවිත කිරීමට අවස්ථා ලබා දිය හැකි ය.
- සම්පත් සංරක්ෂණය පිළිබඳ යහපත් ආකල්ප ඇති කළ හැකි ය.

කාලය හා මුදල් ද සම්පත් ලෙස කළමනාකරණය කළ යුතු ය. ක්‍රීඩා කළමනාකරුවෙකුට කාල කළමනාකරණය හා මූල්‍ය කළමනාකරණය පිළිබඳව මනා නිපුණතාවක් තිබිය යුතු ය. එමගින් ඔබගේ ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යාපනය සහ විෂය බාහිර ක්‍රීඩා ක්‍රියාකාරකම් සමබරව පවත්වා ගත හැකි වේ.

පාසල තුළ කළමනාකරණය කළ හැකි ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්

පාසල තුළ කළමනාකරණය කළ හැකි ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩ සටහන් ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් තුනකට බෙදිය හැකි ය.

1. අනිවාර්ය ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩ සටහන්

- ශරීර සුවතා වැඩසටහන
- කායික යෝග්‍යතා පරීක්ෂණය
- සෞඛ්‍යය හා ශාරීරික අධ්‍යාපන විෂය ඉගැන්වීම

10.1 රූපය - ශාරීරික අධ්‍යාපන විෂය ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදීම

2. විෂය සමගාමී ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්

- නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා කරග
- පාසලේ පවත්වන සංවිධානාත්මක හා මලල ක්‍රීඩා සඳහා පුහුණු වැඩ සටහන්
- ක්‍රීඩා සංගම් මගින් පවත්වන විවිධ වැඩසටහන්
- ක්‍රීඩා/ශාරීරික අධ්‍යාපන දින
- විශේෂ ක්‍රීඩා පුහුණු වැඩසටහන්

10.2 රූපය - නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා කරග

3. පාසලින් බැහැර ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්

- අන්තර්පාසල් කරග
- ප්‍රථමාධාර, බාලදක්ෂ, ශිෂ්‍යභව කඳවුරු
- පා ගමන්, කඳු තරණය

නොමිලේ බෙදා හැරීම පිණිසයි

10.3 රූපය - බාලදක්ෂ වැඩසටහන්

කායික, මානසික හා සමාජීය ලෙස බොහෝ වාසි අත් විඳීමට නම් ඔබ පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක වන ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහනකට අනිවාර්යයෙන් ම දායක වන්න.

පාසල් තුළ ක්‍රියාත්මක වන ශාරීරික අධ්‍යාපනික වැඩසටහන්වල නිරත වීමෙන් ඔබට ලබා ගත හැකි වාසි කිහිපයක් පහත දැක් වේ.

1. ඊදිමය ඇතුළු යෝග්‍යතාව සංවර්ධනය වේ.
2. ආකල්ප සංවර්ධනය වේ.
3. ආතතිය කළමනාකරණය කර ගත හැකි ය.
4. සක්‍රීයව දිනය ආරම්භ වේ.
5. සමබර පෞරුෂයක් ගොඩ නගා ගත හැකි ය.
6. අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට අවස්ථාව සැලසේ.
7. ක්‍රීඩා සඳහා විශේෂ දක්ෂතා ඇති සිසුන්ට ඒ සඳහා අවස්ථාව හිමි වේ.

ක්‍රීඩා ක්‍රියාකාරකම් මගින් සෞඛ්‍යවත් ශරීරයක් මෙන් ම නිරවුල් මනසක් සහිතව ඉගෙනීමේ කාර්යයන්ට සක්‍රීයව දායක වීමට හැකියාව ලැබේ. පාඩම් කිරීමෙන් ඇති වන ඒකාකාරී බව සහ වෙහෙස දුරු කර ගැනීමටත් මෙම ක්‍රියාකාරකම් ඔබට බොහෝ සේ උපකාරී වේ.

ඔබ අනිවාර්යයෙන් ම දිනකට පැයක් ක්‍රීඩා ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමට කාලය කළමනාකරණය කර ගෙන යහපත් කායික, මානසික, සමාජීය සමබරතාවක් ඇති කර ගන්න.

අමතර දැනුමට

ශාරීරික අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම් සැලසුම් කිරීමේ දී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණු කිහිපයක් පහත දැක් වේ.

- වයස හා ස්ත්‍රී පුරුෂභාවයට ගැලපෙන අයුරින් ක්‍රීඩා සංවිධානය සිදු විය යුතු ය
- පරිසරයට හා වටපිටාවට අනුකූල විය යුතු වේ
- ආයතනයේ සම්පත් උපයෝගී කර ගත හැකි විය යුතු ය
- පාසල් සීමාවන්ට හා සම්ප්‍රදායන්ට අනුගත විය යුතු ය
- පාසල් සිසුන්ගේ මානසික හා කායික අවශ්‍යතාවන් ඉටු වන අයුරින් වැඩ සටහන සැකසිය යුතු ය
- සිසුන්ගේ විවේක කාලය ඵලදායී ලෙස ගත කිරීමට හුරු කිරීම සඳහා ප්‍රයෝජනවත් විය යුතු ය
- සාම්ප්‍රදායික පාසල් කටයුතුවලින් ඇති වන වෙහෙස, පීඩනය අඩු කර ගැනීමට සහ ආස්වාදයක් ලබා ගැනීමට හැකි විය යුතු ය
- සිසුන්ගේ කුසලතා උසස් මට්ටමකට ළඟා කර ගැනීමට අවස්ථා සැලසෙන පරිදි වැඩසටහන් සැකසිය යුතු ය

ක්‍රියාකාරකම

ඉහත සඳහන් ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්වලට අමතර ව සියලුම සිසුන්ට සහභාගී වීම සඳහා නව ක්‍රියාකාරකමක් නිර්මාණය කරන්න

නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග සංවිධානය

පාසලේ ඉගෙනුම ලබන සිසුන්ගේ පෞරුෂ වර්ධනය කිරීම සඳහා නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරගය වැදගත් වේ.

පාසලේ සියලු සිසුන් සහභාගී කරවා ගෙන ඔවුන්ගේ දක්ෂතා හඳුනා ගැනීමටත් ඒවා වර්ධනය කිරීමටත් නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග යොදා ගත හැකි ය. ක්‍රීඩාවට සහභාගී වන සිසුන්ට පමණක් නොව පාසලේ අනෙකුත් සියලු ම සිසුන්ට තමන්ගේ විවිධ කුසලතා එනම් ක්‍රීඩාව, නර්තනය, නිර්මාණශීලීත්වය, නායකත්වය, අන්තර් පුද්ගල සම්බන්ධතා, සංවිධාන හැකියාව පුද්ගලනය කිරීමට මෙම නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග උපයෝගී කර ගත හැකි ය.

නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා කරග ප්‍රධාන අවස්ථා තුනක් යටතේ සංවිධානය වේ.

1. පූර්ව සංවිධාන කටයුතු
2. කරග දින සංවිධාන කටයුතු
3. පසු සංවිධාන කටයුතු

පූර්ව සංවිධාන කටයුතු (පෙර සංවිධානය)

ප්‍රථමයෙන් ම විදුහල්පති ඇතුළු ආචාර්ය මණ්ඩලය රැස් වී කමිටු පත් කර ගත් පසු අදාළ ඉසව් පවත්වන දිනයන් අඩංගුව ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් සකස් කර ගනී. එම සැලැස්ම විදුහල්පතිගේ අනුමැතිය හා උපදෙස් මත ක්‍රියාත්මක කළ යුතු ය.

කරග විස්තර, වැඩසටහන් හා කරග කොන්දේසි නිවාසවලට ලබා දිය යුතු ය. ඉන් අනතුරුව නිවාස රැස්වීම් පැවැත්විය යුතු ය. නිවාස රැස්වීම්වල දී නිවාස නායක/නායිකා, ක්‍රීඩා නායක/නායිකා ආදී තනතුරු සිසුන්ගෙන් පත් කර ගත යුතු වේ. සිසුන් තෝරා ගැනීමට හා පුහුණුවීම්වලට කාලසටහනක් ද, භාණ්ඩ ලබා දෙන කාලසටහනක් ද ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු වේ. ආදර්ශ අයදුම්පත් ලබා දීම හා ඒවා ලබා ගන්නා දිනයන් දැන්විය යුතු ය. ක්‍රීඩාපිටි සැකසීම, විනිසුරුවන්ට දැන්වීම, ප්‍රතිඵල සටහන් සැකසීම, ආචාර පෙළපාළි, සරඹ සංදර්ශන, තුර්ය වාදක කණ්ඩායම සුදානම් කිරීම වැනි කටයුතු ද පෙර සුදානම්වල දී සිදු කරනු ලැබේ.

10.4 රූපය - තුර්ය වාදක කණ්ඩායම සුදානම් කිරීම

කරග දින සංවිධාන කටයුතු (එදින සංවිධානය)

කරග පැවැත්වීම හා ක්‍රීඩා උත්සවය පැවැත්වෙන දින සිදු වන කාර්යය එදින සංවිධානය ලෙස හැඳින් වේ. සියලු ම උපකරණ හා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය පරීක්ෂා කර ඒවා නිසි ස්ථානවලට යොමු කිරීම, කමිටු විසින් ඉටු කරනු ලැබිය යුතු කාර්යයන් අඩංගු කාර්ය පත්‍රිකාවක් සකසා ඒවා පරීක්ෂා කර බැලීම, ක්‍රීඩාපිටිය, කොඩිගහ, පීඨිකාව වැනි ස්ථාන පරීක්ෂා කිරීම, අසුන් පිළියෙල කිරීම, සංග්‍රහ කටයුතු, සහතික හා ත්‍යාග සුදානම් කිරීම, ත්‍යාග ප්‍රදානෝත්සවය හා සමාජික උත්සවයට අදාළ කාර්යයන් භාර කමිටුවල ක්‍රියාකාරීත්වය සොයා බලා එම කාර්යයන් ඉටු කරවා ගැනීම ක්‍රීඩා කළමනාකරුවන්ගේ කාර්යභාරයයි.

10.5 රූපය - සහතිකපත්, ත්‍යාග, පදක්කම් සුදානම් කිරීම

පසු සංවිධාන කටයුතු (පසු සංවිධානය)

පාසලට රැගෙන එන ලද උපකරණ නැවත භාරදීම, ස්තූති කිරීමේ ලිපි යැවීම, පිරිසිදු කිරීමේ කාර්යයන්, සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම, අයවැය සැකසීම, වැනි කාර්යයන් ඉටු කරවීම හා අධීක්ෂණය කිරීම ක්‍රීඩා කළමනාකරුවන්ගේ වගකීම වේ.

10.1 වගුව

කමිටු	ඉටු කළ යුතු කාර්යයන්
ප්‍රධාන සංවිධායක කමිටුව	ක්‍රීඩා තරග සැලසුම් කිරීමේ සිට උත්සව අවසන් කිරීම දක්වා සියලු කාර්යයන් මෙහෙයවීම සැලසුම් ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍යතා සොයා බැලීම
මූල්‍ය කමිටුව	සියලු වියදම් සැලසුම් කර එයට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන සොයා ගැනීම මුදල් නිසි පරිදි යෙදවීම
ලිපි ලේඛන හා සහතික පත් කමිටුව	සියලු ම ලිපි ලේඛන සැකසීම සහතික පත් පිළියෙල කිරීම
සංග්‍රහ කමිටුව	ක්‍රීඩා තරග ආරම්භයේ සිට අවසාන උත්සවය දක්වා සිදු වන සියලු ම සංග්‍රහ කටයුතුවලට අවශ්‍ය ආහාර පාන සපයා ගැනීම ආහාර පිළිගැන්වීම

සංවිධායක මණ්ඩලයේ අභිමතය පරිදි තවත් විවිධ කමිටු පත් කර ඔවුන් විසින් කරනු ලැබිය යුතු කාර්යයන් පැවරිය හැකි ය.

නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග සංවිධාන කටයුතුවල දී එක් එක් පාසලේ සම්ප්‍රදායන් හා සංස්කෘතීන් අනුව තරග පැවැත්වීම, ආරම්භක දින උත්සවය, අවසාන දින උත්සවය ආදියෙහි විවිධ වෙනස්කම් දැකිය හැකි ය.

එසේ සංවිධානය විවිධ වුවත්, නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග මගින් අපේක්ෂා කරන්නේ සමබර පෞරුෂයක් ගොඩ නැගීමට ඉවහල් වන චිත්තන හැකියා, පුද්ගල හැකියා, සමාජ හැකියා වැනි ගුණාංග ඔබ තුළ සංවර්ධනය කිරීමයි.

ත්‍රියාකාරකම

නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග සංවිධානයේ දී සිදු වන කාර්යයන් පහත වගුව තුළ ගොනු ගත කරන්න.

පූර්ව සංවිධාන කටයුතු	තරග දින සංවිධාන කටයුතු	පසු සංවිධාන කටයුතු

තරගාවලි

යම් ක්‍රීඩාවක දී කණ්ඩායම් අතර හෝ පුද්ගලයන් අතර හෝ සම්මත නීති මාලාවකට අනුකූලව ජයග්‍රාහකයන් තෝරා ගැනීම සඳහා පවත්වනු ලබන තරග මාලාව තරගාවලියක් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

තරග සටහන සැකසීම

තරගාවලියක තරග සටහන සැකසීමේ දී “සාධාරණ තරගය” යන සංකල්පයට හානි නොවන සේ සකසා ගත යුතු වේ.

තරග සටහන සකසන ක්‍රම කිහිපයකි.

1. පැරදි පිළිමලුන් පිටු දැකීමේ ක්‍රමය හෙවත් ඉවත ලෑමේ ක්‍රමය (Knockout Tournament)
2. සාකලය ක්‍රමය (League tournament)
3. මිශ්‍ර ක්‍රමය (Combination tournament)
4. අභියෝග තරගාවලිය (Challenge tournament)

මෙම තරගාවලි අතරින් පළමු ක්‍රම දෙක අපි අධ්‍යයනය කරමු.

1. පැරදි පිළිමලුන් පිටු දැකීමේ ක්‍රමය හෙවත් ඉවත ලෑමේ ක්‍රමය

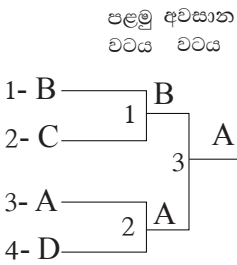
තරගාවලියක දී පරාජිතයන් තරගයෙන් ඉවත් කිරීම නිසා මෙම ක්‍රමය “පැරදි පිළිමලුන් පිටු දැකීම හෙවත් ඉවත ලෑමේ ක්‍රමය” ලෙස හඳුන්වයි. ශ්‍රී ලංකාවේ පාසල් මට්ටමේ තරගවල දී බොහෝ විට මෙම ක්‍රමය යොදා ගනියි.

අධ්‍යයන පහසුව සඳහා මෙම ක්‍රමය කොටස් දෙකකට වෙන් කර තරග සටහන සකසන ආකාරය පහත දැක් වේ.

- I. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් වූ විට
- II. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් නොවූ විට

I. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් වූ විට තරග සටහන

$2(2^1)/4(2^2)/8 (2^3)/16 (2^4)/32 (2^5)/$ යන සංඛ්‍යා, දෙකේ බලයේ සංඛ්‍යා වේ. ABCD යනුවෙන් කණ්ඩායම් 4ක් තරගාවලියට සහභාගි වේ. කුසපත් ඇදීමේදී B කණ්ඩායමට අංක 1ද, C කණ්ඩායමට අංක 2ද, A කණ්ඩායමට අංක 3ද, D කණ්ඩායමට අංක 4ද ලැබුණි. (තරග සටහන බලන්න)

පළමු වටයේ දී B කණ්ඩායම හා C කණ්ඩායම අතර ද, A කණ්ඩායම හා D කණ්ඩායම අතර ද තරග පැවැත් වේ. දෙවන වටය (අවසාන වටය) දී B හා C තරගයෙන් ජය ගත් B කණ්ඩායමද A හා D තරගයෙන් ජයගත් A කණ්ඩායම අතරද තරග පැවැත් වේ. තරගයේ ජයග්‍රහණය A කණ්ඩායම වේ.

සමීකරණයට අනුව තරග සංඛ්‍යාව ගණනය කිරීම

ඉවතලෑමේ ක්‍රමයේ තරග සංඛ්‍යාව = $n - 1$ ($n =$ කණ්ඩායම් ගණන)

තරග සඳහා ඉදිරිපත් වන කණ්ඩායම් ගණන = 4

n = 4

තරග සංඛ්‍යාව = $n - 1$

= 4 - 1

= 3

II. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් නොවූ විට තරග සටහන

මෙහි දී පළමු වටයේ දී සහභාගි වන තරග කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් නොවූණ විට, දෙවන වටයේ දී කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව දෙකේ බලයක් බවට පත් විය යුතු ය. ඒ සඳහා පළමු වටයේ දී වාසි (Bye) දීමක් සිදු කරනු ලබයි.

වාසි (Bye) ලබා දීම සිදු කරන ආකාරය
 වාසි ලබා දීම විවිධ ආකාරයෙන් සිදු කරනු ලැබේ. ඒ අතරින් අපි යට-ලඩ ක්‍රමයට වාසි ලබා දීම සිදු කරන අවස්ථාවක් හදරමු.
 නොමලේ බෙදා හැරීම පිණිසයි

තරගය සඳහා ඉදිරිපත් වී සිටින කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව 6ක් වූ අවස්ථාවක් ගනිමු.

පියවර 1

$$\begin{aligned} \text{කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාවට වඩා වැඩි දෙකේ බලය (වර්ග සංඛ්‍යාව)} &= 2^3 \\ &= 8 \end{aligned}$$

පියවර 2

කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාවට වඩා වැඩි දෙකේ බලයෙන් (8)න් කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව (6) අඩු කරන්න.

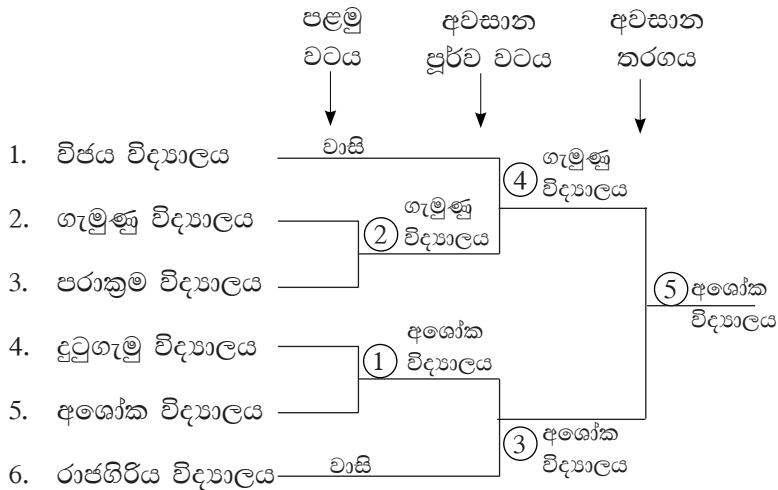
$$\begin{aligned} \text{වාසි ලබා දිය යුතු කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව} &= 8 - 6 \\ &= 2 \end{aligned}$$

කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව 6කි. ලබා දිය යුතු වාසි සංඛ්‍යාව වන්නේ 2කි.

පියවර 3

කණ්ඩායම් නායකයින් අතර කුසපත් ඇදීමෙන් කණ්ඩායම් අනුපිළිවෙළ තෝරා ගන්න. එම පිළිවෙළෙහි උඩින් සහ යටින් කණ්ඩායම් එක බැගින් කණ්ඩායම් දෙකකට වාසි ලබා දෙන්න.

10.3 සටහන

මෙම තරගයේ අවසාන ජයග්‍රාහකයා අශෝක විද්‍යාලය වේ.

තරගය සඳහා වැඩි කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාවක් සහභාගී වන විට එය කාර්තුවලට බෙදා තරග පවත්වයි. එහි දී කිවි සටහන (cue-chart) අනුව වාසි දීම සිදු කළ හැකි ය.

ක්‍රියාකාරකම

- i කණ්ඩායම් 9ක් හා කණ්ඩායම් 17ක් සඳහා තරග සටහන් දෙකක් සකස් කරන්න.
- ii පහත වගුව පුරවන්න

කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව	ලබා දෙන වාසි ගණන	තරග සංඛ්‍යාව	වට ගණන
20			
25			
30			
35			

ඉවත ලැබේ ක්‍රමය හෙවත් පැරදි පිළිමලුන් පිටු දැකීමේ තරගාවලියේ වාසි හා අවාසි

වාසි

- පරාජ්‍යයන් තරගයෙන් ඉවත් වන නිසා පැවැත් විය යුතු තරග සංඛ්‍යාව අඩු වේ
- මෙම ක්‍රමයට තරග පැවැත් වීමේ දී සංවිධානය පහසු වේ
- කෙටි කාලයක් තුළ දී තරග පවත්වා අවසන් කළ හැකි ය
- තරග පැවැත් වීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ, මුදල්, ක්‍රීඩාංගණ වැනි භෞතික සම්පත් අඩුවෙන් වැය වේ
- විනිසුරුවන් අඩු සංඛ්‍යාවකින් තරගාවලිය පැවැත්විය හැකි ය

අවාසි

- එක් වරක් පැරදුණ කණ්ඩායමට හෝ ක්‍රීඩකයන්ට තරගාවලියෙන් ඉවත් වීමට සිදු වේ
- තරගාවලියට සහභාගී වන කණ්ඩායම්වල පළමු ස්ථානයේ සිට අනුපිළිවෙලට ජයග්‍රාහී කණ්ඩායම් තේරීමට නොහැකි ය
- දැෂ කණ්ඩායම් දෙකක් එකට තරග වැදුනහොත් එක් කණ්ඩායමකට ඉවත් වීමට සිදු වේ. දුර්වල කණ්ඩායම් ඉදිරියට යාමත් දක්නට ලැබේ
- මෙම ක්‍රමයේ දී නියම දැෂයා හඳුනා ගැනීමට හා දැෂතා මැන ගැනීමට ඇති අවස්ථාව අඩු වේ
- විශාල කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාවක් සහිත තරගාවලියක දී එක් තරගයක් අවසන් වී අනෙක් තරගය එන තෙක් බොහෝ වේලාවක් බලා සිටීමට සිදු වේ. එවිට උනන්දුව අඩු වේ

2. සාකච්ඡා ක්‍රමය

මෙහි දී ඉවත ලැබේ ක්‍රමයේ දී මෙන් පරාජ්‍යයන් ඉවත් වීම සිදු නොවේ. සෑම කණ්ඩායමකට ම එකිනෙකා අතර තරග කිරීමට අවස්ථාව ලැබේ.

මෙම ක්‍රමයේ දී කණ්ඩායම් යුගල කිරීම සඳහා වක්‍රීය ක්‍රමය භාවිත කළ යුතු වේ.

සහභාගි වන කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව ඉරට්ටේ (2, 4, 6, 8, 10) සංඛ්‍යාවක් වූ විට යුගල් කර ගත හැකි ය. එහෙත් ඔත්තේ (3, 5, 7, 9, 11) සංඛ්‍යාවක් වූ විට යුගල් කිරීම සිදු කර එක් කණ්ඩායමකට වාසි (Bye) ලබා දීම සිදු කරයි.

සමීකරණයට අනුව තරග සංඛ්‍යාව ගණනය කිරීම

$$\text{සාකලාස ක්‍රමයේ තරග සංඛ්‍යාව} = \frac{n(n-1)}{2}$$

උදා: තරග සඳහා ඉදිරිපත්වන කණ්ඩායම් ගණන = 6
 $n = 6$

$$\begin{aligned} \text{තරග සංඛ්‍යාව} &= \frac{n(n-1)}{2} \\ &= \frac{6(6-1)}{2} \\ &= \frac{6 \times 5}{2} \\ &= 15 \end{aligned}$$

ඉගෙනීමේ පහසුව සඳහා මෙම ක්‍රමය කොටස් දෙකකට වෙන් කර ඇත.

- I. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව ඉරට්ටේ වූ විට
- II. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව ඔත්තේ වූ විට

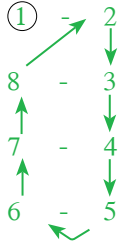
තරග සටහනේ දී කණ්ඩායම් වාමාවර්තව හෝ දකෂිණාවර්තව කරකැවිය හැකි ය. එසේ ම මෙහි දී එක් අංකයක් ස්ථාවරව තබයි.

I. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව ඉරට්ටේ සංඛ්‍යාවක් වූ විට තරග සටහන

සහභාගිවන කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව අටක් වන අවස්ථාවක් සලකමු. මෙහි අංක 1 ස්ථාවරව තබා ඇත. අනිකුත් කණ්ඩායම් පළමු වටයෙන් පසු දෙවන වටයේ දී තරග ස්ථාන අංක වක්‍රීය ක්‍රමයට කරකවා තරග සටහන සකසා ඇත.

තරග අංකය
වක්‍රීයව වෙනස් වීම

පළමු වටය
① - 2
8 - 3
7 - 4
6 - 5

දෙවන වටය
① - 8
7 - 2
6 - 3
5 - 4

තෙවන වටය
① - 7
6 - 8
5 - 2
4 - 3

හතරවන වටය
① - 6
5 - 7
4 - 8
3 - 2

පස්වන වටය
① - 5
4 - 6
3 - 7
2 - 8

හයවන වටය
① - 4
3 - 5
2 - 6
8 - 7

හත්වන වටය
① - 3
2 - 4
8 - 5
7 - 6

පළමු වටයේ දී එකට
තරග කරන කණ්ඩායම්;

- 1 හා 2
- 8 හා 3
- 7 හා 4
- 6 හා 5 වේ.

දෙවන වටයේ දී එකට
තරග කරන කණ්ඩායම්;

- 1 හා 8
- 7 හා 2
- 6 හා 3
- 5 හා 4 වේ.

මෙසේ එක් එක් වටයේ දී එකට තරග කරන කණ්ඩායම් දෙක තීරණය කරනු ලැබේ.

සහභාගී වන කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව = 8 (n = 8)

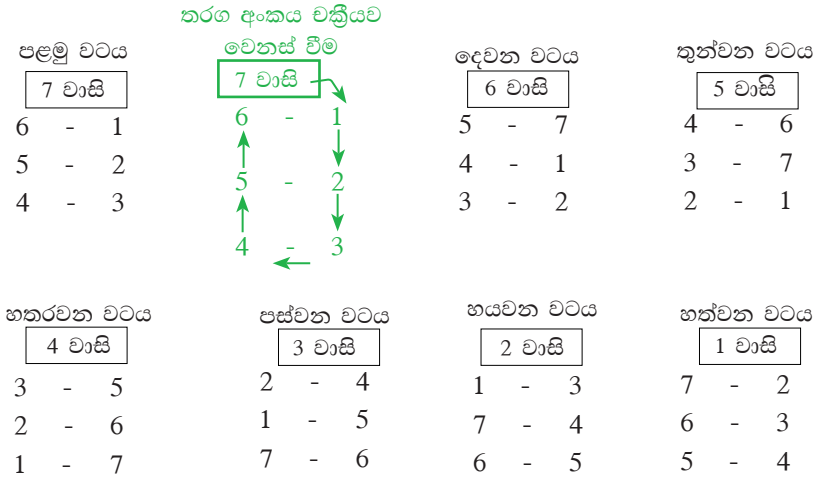
$$\begin{aligned} \text{තරග සංඛ්‍යාව} &= \frac{n(n-1)}{2} \\ &= \frac{8(8-1)}{2} \\ &= \frac{8 \times 7}{2} \\ &= \frac{56}{2} \end{aligned}$$

තරග සංඛ්‍යාව = 28 කි.

II. කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව ඔත්තේ සංඛ්‍යාවක් වූ විට තරග සටහන

මෙහි දී එක් කණ්ඩායමකට එක් වටයක දී වාසි ලබා දෙයි. කණ්ඩායම් දෙක බැගින් යුගල කර ඉතිරි කණ්ඩායමට වාසි ලබා දෙයි. වාමාවර්තව හෝ දකුණාවර්තව කණ්ඩායම් කරකැවිය හැකි ය.

පහත උදාහරණයේ සහභාගී වන කණ්ඩායම් සංඛ්‍යාව 7 ක් බැවින් පළමු වටයෙන් පසු, දෙවන වටයේ සිට දකුණාවර්තව වක්‍රීය ක්‍රමයට අංක මාරු කර ගෙන ඇත.

පළමු වටයේ දී එකට තරග කරන කණ්ඩායම්;

- 6 හා 1
- 5 හා 2
- 4 හා 3 වේ.

දෙවන වටයේ දී එකට තරග කරන කණ්ඩායම්;

- 5 හා 7
- 4 හා 1
- 3 හා 2 වේ.

$$\begin{aligned}
 \text{තරග සංඛ්‍යාව} &= \frac{n(n-1)}{2} \\
 &= \frac{7(7-1)}{2} \\
 &= \frac{7 \times 6}{2} \\
 &= \frac{42}{2}
 \end{aligned}$$

තරග සංඛ්‍යාව = 21 කි.

මෙහි දී ජයග්‍රාහකයන් තේරීම සඳහා පහත ක්‍රමයට ලකුණු ලබා දේ.
 තරගය ජය ගත් කණ්ඩායමට ලකුණු 2ක් හිමි වේ.
 තරගය සම වූවා නම් කණ්ඩායම් දෙකට ම ලකුණු 1 බැගින් හිමි වේ.
 තරගය පරාජය වූ කණ්ඩායමට ලකුණු 0කි
 මෙසේ කණ්ඩායමක් තරග කරන විට සියලු ම තරගවල දී ලබා ගත් ලකුණු එකතු කර තරගාවලියේ ජයග්‍රහකයා තෝරා ගත හැකි ය

සාකලය තරගාවලියේ වාසි හා අවාසි

වාසි

- තරගය සඳහා ඉදිරිපත් වන කණ්ඩායම් අතරින් දක්‍ෂතම ජයග්‍රාහකයා තෝරා ගැනීමට හැකි ය.
- එක් කණ්ඩායමකට තරග බොහෝ ප්‍රමාණයකට මුහුණ දීමට සිදු වේ. එම නිසා දක්‍ෂතා වර්ධනය කර ගත හැකි ය.
- තරගය සඳහා සහභාගී වන සියලු ම කණ්ඩායම් දක්‍ෂතා අනුව පෙළ ගැස්විය හැකි ය.
- පරාජය වුවත් තරගාවලියේ රැඳී සිටීමේ හැකියාව ඇත.

අවාසි

- තරග ප්‍රමාණය වැඩි නිසා සංවිධානය තරමක් අපහසු වේ.
- වැඩි තරග සංඛ්‍යාවක් නිසා මුදල්, ක්‍රීඩාපිටි, උපකරණ වැනි භෞතික සම්පත් වැඩි ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ.
- විනිසුරුවන් වැඩි ප්‍රමාණයක් අවශ්‍ය වේ.
- මෙම තරග පැවැත්වීමට වැඩි කාලයක් ගත වේ.
- දිගින් දිගට ම පරාජය ලබන කණ්ඩායම් තුළ මන්දෝත්සාහී බවක් ඇති විය හැකි ය.

ඉවත ලෑමේ තරගාවලි හා සාකලය තරගාවලිවල වාසි හා අවාසි සසඳුම

10.2 වගුව

ලක්‍ෂණය	ඉවතලෑමේ ක්‍රමය	සාකලය ක්‍රමය
තරග පැවැත් වීමට ගත වන කාලය	අඩුය	වැඩිය
සංවිධාන කාර්යයන්	පහසුය	තරමක් අපහසුය
සංවිධානය සඳහා අවශ්‍ය මුදල්	අඩුය	වැඩිය
දක්‍ෂතම ජයග්‍රාහකයා තේරීමේ හැකියාව	අඩුය	වැඩිය
භෞතික සම්පත් සපයා ගැනීම (ක්‍රීඩාපිටි/උපකරණ)	සරලය	සංකීර්ණය
විනිශ්චයකරුවන් සොයා ගැනීම	පහසුය	අපහසුය
කණ්ඩායම් දක්‍ෂතා අනුව පෙළගැස්වීම	අපහසුය	පහසුය
තරගයෙන් තරගයට දක්‍ෂතා දියුණු කර ගැනීම	අපහසුය	පහසුය

සාරාංශය

සෑම සංවිධානයක් තුළ ම කළමනාකරණය හා අනුගාමිකත්වය වැදගත් අංග ලෙස සැලකේ. කළමනාකරුවෙකුටත්, අනුගාමිකයෙකුටත් තිබිය යුතු ගුණාංග රාශියකි.

ශාරීරික අධ්‍යාපන ක්‍රියාකාරකම්වල දී ද භෞතික සම්පත්, මානව සම්පත් මෙන් ම මුදල් හා කාලය ද කළමනාකරණය කළ යුතු වේ. මෙසේ සම්පත් කළමනාකරණයෙන් විවිධ වාසි අත් වේ.

පාසල තුළ කළමනාකරණය කෙරෙන ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, අනිවාර්ය ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන්, විෂය සමගාමී ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් සහ පාසලෙන් බැහැර ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් ලෙස ප්‍රධාන කොටස් තුනකට බෙදේ. සිසුන්ට යහපත් ප්‍රතිඵල ගෙන දෙන මෙම වැඩ සටහන් අතරට ශරීර සුවතා වැඩසටහන, නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග, ක්‍රීඩා හා ශාරීරික අධ්‍යාපන දින ආදිය අයත් වේ.

නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග සංවිධානයේ දී පූර්ව සංවිධාන කටයුතු, එදින සංවිධාන කටයුතු සහ පසු සංවිධාන කටයුතු ලෙස සංවිධාන කටයුතු කළමනාකරණය කළ යුතු වේ.

යම් ක්‍රීඩාවක දී ජයග්‍රාහකයන් තෝරා ගැනීම සඳහා සම්මත නීති රීති මාලාවකට අනුව පවත්වනු ලබන තරග මාලාව තරගාවලියක් ලෙස හැඳින් වේ.

තරගාවලියක දී තරග සටහන සැකසීම ක්‍රම කිහිපයකට සිදු කෙරේ. ඒ අතරින් පැරදී පිළිමලුන් පිටු දැකීමේ ක්‍රමය සහ සාකච්ඡා ක්‍රමය සංවිධානාත්මක ක්‍රීඩා තරගාවලි සඳහා බොහෝ විට යොදා ගැනේ.

අභ්‍යාස

1. සංවිධානයක පොදු ලක්ෂණ හඳුන්වන්න.
2. කළමනාකරුවෙකු හා අනුගාමිකයෙකු ලෙස ඔබ තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග හතර බැගින් දක්වන්න
3. ශාරීරික අධ්‍යාපනයේ දී සම්පත් කළමනාකරණයේ වාසි පහක් ලියන්න.
4. ඔබේ පාසල තුළ ක්‍රියාත්මක වන ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් හයක් ලියා දක්වන්න
5. පාසල් තුළ ක්‍රියාත්මක වන ශාරීරික අධ්‍යාපන වැඩසටහන් මගින් ඔබට ලැබෙන වාසි පහක් දක්වන්න
6. නිවාසාන්තර ක්‍රීඩා තරග සංවිධානයේ ප්‍රධාන අවස්ථා තුන දක්වන්න
7. කණ්ඩායම් දහයක් සඳහා ඉවත ලැමේ ක්‍රමයට හා සාකච්ඡා ක්‍රමයට තරග සටහන් ඇඳ දක්වන්න